

uitverkocht. Met de oprichting van afdelingen in Noord-Brabant en Gelderland bleken tevens een aantal aanpassingen nodig te zijn voor een algemener gebruik.

De thans verschenen tweede druk is dan ook op een aantal plaatsen flink gewijzigd en uitgebreid. De determinatietabel is verfijnd en voorzien van meer tekeningen. Groene kikkers kunnen thans op een vrij gemakkelijke manier gedetermineerd worden. Nieuw is een beknopt overzicht van de geslachtskenmerken en een hoofdstuk waarin het verschijnsel neotenie nader besproken wordt. In de bijlagen zijn ook de codenummers voor Gel-

derse en Brabantse gemeenten opgenomen en is de lijst van waarnemers behoorlijk uitgebreid. De nieuwe handleiding is verkrijgbaar in het Natuurhistorisch Museum en op de afdelingsbijeenkomsten van de Herpetologische Studiegroep (kosten f 2,50), of kan besteld worden bij de administrateur van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg te Maastricht door overmaking van f 2,50 en f 1,60 (portokosten) op postrekeningnummer 1036366.

T. Lenders,
Groenstraat 106, Melick

Boekbesprekingen

Landschapswandeling Nieuwenhoven.

Brochure samengesteld door het Provinciaal Natuurcentrum Rekem (B) Sector Cultuurconservatie onder redactie van Dr. J. Stevens. 1985. 108 blz., afbn., lit.opg., wandelkaart. Prijs Bfrs 120,- (incl. verzendkosten). Te bestellen door overmaking van het bedrag op postrekening 000 0400447 - 31 t.n.v. Provinciaal Natuurcentrum.

Het Provinciaal Natuurcentrum Rekem heeft na de landschapswandelingen van Alden Biesen (zie Natuurhistorisch Maandblad 71 (11), 1982, blz. 195) en Rullingen (Maandblad 72 (8), 1983, blz. 147) thans een fraai verzorgd gidsje samengesteld van het provinciaal domein Nieuwenhoven, gelegen in Limburgs Haspengouw. Het is bereikbaar vanaf de oude weg St. Truiden-Hasselt op 5 km van het centrum van St. Truiden. Het betreft hier het grootste openbare bos in Belgisch Zuid-Limburg (82 ha). Door de Provincie Limburg werd aan het domein Nieuwenhoven een dubbele bestemming gegeven. Enerzijds de bescherming van de natuurlijke rijkdom en anderzijds moet het domein ten dienste staan van de bevolking als recreatieoord. Getracht is beide functies zo goed mogelijk tot haar recht te doen komen. Het recreatieve gedeelte werd daartoe geconcentreerd aan de rand van het domein en zoveel mogelijk ingepast in de bestaande omgeving. Het natuurwetenschappelijk gedeelte is toegankelijk voor wandelaars uitsluitend op de bewegwijzerde wandelpaden. De brochure begeleidt de wandelaar bij zijn ontdekkingstocht door het bos en geeft daarbij informatie over bodemgesteldheid, geschiedenis van het domein, be-

heer, flora en fauna, en de samenhang tussen deze aspecten.

Gezien de interessante flora en fauna van dit gebied worden de 3 uitgezette wandelingen (2,8, 1,8 en 1,2 km) van harte aanbevolen.

W.O.

Geologische wandelgids van de Eifel

Wilhelm Meyer Nederlandse vertaling N.J. Ro-waan. Thieme Zutphen, 1984. 112 blz. 91 kleurenfoto's, 14 blokdiagrammen en tekeningen. Prijs f 26,50.

Er bestaat in Midden-Europa nauwelijks een landschap waarin de geologische processen zo duidelijk zijn gedocumenteerd als in de Eifel. In deze gids zijn de wandelingen dan ook zo opgezet dat ze de verschillende etappes van het ontstaan van het geologisch zo veelzijdige landschap tonen.

De tochten voeren naar belangrijke en leerzame punten, als maren, vulkanen en grotten, maar ook langs woonsporen en overblijfselen uit de Romeinse tijd. Door het in het wilde weg graven naar fossielen, is op verschillende plaatsen ernstige schade toegebracht aan de vegetatie. Daarom worden slechts vindplaatsen aangeduid waar het gevaar van "leegplunderen" niet aanwezig is. De ondertitel "Reisgids voor Natuurvrienden" lijkt mij meer op z'n plaats dan "Geologische wandelgids", want uitgestippelde wandelroutes kan men er niet in vinden. De beschreven excursies moeten zelf uitgewerkt worden aan de hand van topografische kaarten; daartoe wordt bij elk hoofdstuk aangegeven welke kaarten nodig zijn.

W.O.

Geologische Kaart van Zuid-Limburg en Omgeving (Pré-Kwartair). W.M. Felder en P.W. Bosch. Staatsuitgeverij 's-Gravenhage. Prijs: f 10,—.

De nieuwe geologische kaart van Zuid-Limburg en omgeving vormt de eerste van een set van drie kaarten met een later daarbij te voegen begeleidende tekst. De eerste kaart laat de verbreding zien van de afzettingen van het Tertiair, Boven-Krijt, Carboon en Devoon onder het (op de kaart weggelaten) Kwartair. Dankzij het feit dat de geologische gegevens gedrukt zijn op een topografische kaart is het nu voor iedereen een koud kunstje om zich zeer nauwkeurig te oriënteren. Een pluspunt is ook dat maar liefst zeventen-veertig groeven en ontsluitingen op de kaart staan aangegeven, met op de achterzijde een bijbehorende lijst met trefwoorden wat men hier in detail kan vinden. Eveneens in meerkleuren-druk uitgevoerde stratigrafische tabellen en een geologische dwarsdoorsnede van Zuid-Limburg completeren het geheel.

De kaart is voor slechts f 10,— te koop bij de Zuid-Limburgse VVV-kantoren en bij een aantal boekhandels. Zonder enige twijfel zal de oplage van slechts vijfduizend exemplaren spoedig uitverkocht zijn. Een welgemeende felicitatie aan de samenstellers van deze zeer overzichtelijke en praktische kaart is hier zeker op zijn plaats. Naast al deze positieve kritiek is er misschien toch een kleine kanttekening te maken. De kleuren van de kaart en het geologisch profiel corresponderen helaas niet met die van de stratigrafische tabellen. Dit werkt met name voor de onvoorbereide lezer enigszins verwarrend. Mogelijk kan dit "euvel" in de toekomst worden opgeheven?

M.J.M. Bless